

Adolf Polegubić (ur.)

RAD I NEZAPOSLENOST DANAS
Zbornik radova

Hrvatski dušobrižnički ured, Frankfurt am Main,
2013., 158. str.

Ovaj zbornik posvećen je vrlo aktualnoj temi *Pravo na rad i nezaposlenost u suvremenim društvima*. Nastao je kao plod izlaganja na godišnjem Pastoralnom skupu hrvatskih pastoralnih djelatnika iz Zapadne Europe, održanom početkom listopada 2012. u Tuheljskim Toplicama. Tema zbornika obrađena je u nekoliko radova kroz koje se provlače misli iz socijalnog nauka Crkve o dostojanstvu i vrijednosti ljudskog rada, ali kroz koje se, u isto vrijeme, nastoji sagledati razvitak filozofske i sociološke misli o radu, te drama radništva u suvremenim prilikama. U tom smislu posebno se obrađuju pitanja nezaposlenosti i siromaštva.

Prvi prilog naslovljen *Pravo na rad*, autora dr. Josipa Grbca, ponajprije prezentira pojedine etape sagledavanja problematike rada i radništva u socijalnom nauku Crkve. Članak osobito tretira pitanje položaja čovjeka i njegovog dostojanstva u odnosu na temu rada. Pravo čovjeka na rad sagledava se kroz prizmu temeljnih i neotuđivih ljudskih prava čija povreda ne narušava samo pravednost, već predstavlja istinski grijeh protiv Boga. Autor u odnosu na ovu problematiku komentira i neke suvremene statističke pokazatelje. U odnosu na hrvatske prilike autor osobito ističe pitanje problematičnog i teškog položaja radnika koji se u takvim prilikama ne zanima za neke druge dimenzije povezane s tematikom rada, kao što su zadovoljstvo na poslu, sigurnost na radu i sl.

Drugi članak, autora dr. Jerka Valkovića, bavi se temom *Do-brovoljni rad (volonterstvo) – najveštaj novog modela društva*. Autor prikazuje temu volontarijata polazeći od društvene razine, a zatim posebno prikazuje kršćanske motivacije i elemente kršćanskog volonterskog djelovanja. Dragovoljni angažman biva predstavljen

kao oplemenjujući element ljudske kulture i sastavni element života Crkve. Volontarijat se sagledan kao izraz određenog vrijednosnog sustava. Ističe se njegovo značenje za crkvenu zajednicu. Autor u ovom članku sagledava i suvremene izazove za ostvarivanje volonterskog djelovanja.

Treći članak pod naslovom *Svijet rada u kontekstu današnje krize socijalne države*, autora dr. Vladimira Dugalića, obrađuje temu socijalne politike i socijalne države polazeći od povijesnog prikaza razvitka socijalno osjetljive države, osobito nakon Drugog svjetskog rata. Pritom se posebna pozornost pridaje tzv. trećem putu Tonya Blaira, koji predstavlja središnju os današnje socijalne politike Europske Unije. Potom se obrađuje pitanje socijalne politike kao sastavnog dijela života cijele društvene zajednice. Ističe se da sve strukture društva trebaju biti socijalno osjetljive, pri čemu se posebno naglašava i odgovornost kršćana. U tom sklopu posebno mjesto treba zauzeti kršćanski nadahnuto karitativno djelovanje.

U posljednjem prilogu pod naslovom *Siromaštvo i socijalna isključenost nezaposlenih u Hrvatskoj*, dr. Zoran Šućur obrađuje pitanje povezanosti nezaposlenosti s drugim negativnim društvenim pojavama kao što su siromaštvo i socijalna isključenost. Drugim riječima, autor pokušava ukazati na moguće velike osobne i društvene posljedice koje donosi stanje nezaposlenosti. U tome pogledu osobito su vrijedni empirijski pokazatelji koji su prikazani u ovom radu, a koji osobito ukazuju na problem društvene isključenosti kao posljedice nezaposlenosti. Autor kao temeljne poluge promjene negativnog trenda u odnosu na pitanje nezaposlenosti vidi prikladnu ekonomsku politiku i politiku zapošljavanja, te odgovarajuće mjere na tržištu rada, kao i poticanje socijalnog uključivanja nezaposlenih.

Kroz sve svoje radove ovaj vrijedan zbornik daje mnoge odgovore na neka ključna pitanja o ljudskom radu danas, o položaju radnika, ali i o dostojanstvu ljudskog života i ljudske osobe, o dostojanstvu obitelji, te o vrijednosti volontarijata. Vjerujemo da kao takav ovaj zbornik predstavlja suvremen i bogat doprinos promišljanju o radu i suvremenoj socijalnoj problematici.

Nikola Vranješ